

CAENIS

HOOK: TMC 100 # 22
THREAD: Uni-Thread 17/0, Trico
TAIL: Spinner tails, white
BODY: Feather, white
WING: Packing material
THORAX: Dubbing, mole natural

TOELICHTING

Deze Caenis-imitatie is zoiets als mijn "Pride and Joy", d.w.z. een vliegje waar ik best trots op ben. De materialen zijn zorgvuldig gekozen. Ik gebruik voor small flies deze super dunne uni draad, die bovendien opvallend sterk is. Danvilles spiderweb is overigens ook uitstekend.

Het staartje is gemaakt van getaperde effen spinner tails. Deze laten zich goed verwerken.

Voor het lijfje komen verschillende materialen in aanmerking, t.w. Griffiths Sheer 14/0 white, fibers van donzige witte veren, Uni-floss, Danvilles Rayon floss, Gutermann zijde, enz. enz. Kies maar !!!

Tenslotte kan je ook met (echte) Japanse zijde binden. Ik gebruik het incidenteel wel eens bij het binden van zalmvliegen. Met dit materiaal moet je echter prudent omgaan en tijdens het binden speciale handschoenen dragen. Het is schitterend, maar duur materiaal. Eigenlijk alleen geschikt voor zeer ervaren binders.

Het was Leon Links, die mij wees op de Gutermann zijde R 753 Nm 40/3, drie strands, waarvan ik een strand gebruik. Dit materiaal bevat uitstekend.

HET VISSEN

Mij is opgevallen, dat de hatches van Caenis veelal plaats vinden nabij relatief langzaam stromend water. Het "uitkomen" van de insecten verloopt eigenlijk best snel. Zo zijn ze nog aanwezig, en kan je even vissen, maar ze zijn ook zo weer verdwenen. Je moet opschieten, want je hebt niet zo veel tijd als ze er eenmaal zijn !!!

AD HOOGENBOEZEM

Vervolg hieronder

In de Nederlandse Vliegvisser verschenen destijds artikelen over de Caenis.
Een artikel door mij geschreven en een artikel geschreven door Leon Links.
De artikelen geven praktische informatie over het vissen vangen als er een hatch
is en over het binden van een - bewezen – goede imitatie.
Zie hieronder.

CAENIS - WANHOOP VAN DE VLEGVISSER – door AD HOOGENBOEZEM
Artikel in de Nederlandse Vliegvisser – Nummer 102 / Winter 2012

De caenis behoort tot de orde van de Ephemera en is een van de kleinste en kortst levende eendagsvliegen. De caenis, werkelijk een minuscuul vliegje, wordt nog wel eens verward met insecten uit de orde van de tricorythodes, de trico spinners, en dat is heel begrijpelijk omdat deze ook erg klein zijn. De Engelsen noemen de caenis de “Anglers Curse” en de Fransen de “Desespoir du pecheurs”. Dat zegt genoeg.

La Canicule

Denk niet dat na het leggen van de eitjes op het water door de spinners en daarna – als de spents uitgeteld en met uitgestrekte vleugeltjes op het water drijven - de vissen gemakkelijk gevangen kunnen worden! Het tegendeel is waar. Je hoort eigenlijk maar weinig vliegvisser, die met een caenis-imitatie goed vangen.

De caenis kunnen we vooral op warme zomeravonden aantreffen als het windstil en licht bewolkt is. Ook bij wat druilerig weer en bij naderend onweer. Er wordt in de Franse literatuur regelmatig geschreven over een periode van 20 juli tot 20 augustus, (let op: deze periode staat niet geheel vast !) die wij de hondsdagen noemen en de Fransen la Canicule. La Canicule staat ook voor broeierig weer en hitte (forte chaleur). De hondsdagen schijnen invloed te hebben op de visserij, maar het fijne weten we er niet van. Heeft de caenis tijdens de hondsdagen meer hatches dan in de andere zomermaanden? Geldt dat ook voor andere insecten? Het is moeilijk te zeggen.

De caenis verschijnt vanaf half juni tot begin september. Als beste tijd wordt aangegeven de maanden juni en juli. We worden natuurlijk primair attent gemaakt op de aanwezigheid van caenis door de hatches. Maar je wordt ook op andere wijzen op de aanwezigheid van caenis opmerkelijk gemaakt. Door bijvoorbeeld goed in spinnenwebben te kijken nabij bruggen, afrasteringen e.d. kunnen we zien, dat er – eventueel kort geleden – sprake is geweest van een hatch. Op de camping langs de Amblève een van de mooiste rivieren in de Ardennen waar wij vaak verblijven, zitten tafels, stoelen en auto's er regelmatig vol mee.

Dit jaar in de weken 20, 21 en 22 heb ik er weer met succes gevestigd. De omstandigheden waren er dan ook ideaal. Ik viste vooral 's avonds van circa 18.30 uur tot 22.00 uur. De vangst bestond uit mooie, sterke forellen die aasden op ondermeer meivliegen. Ik ving echter vrijwel alle vis op een sedge-imitatie, een Goddard Marron, haakje 16 en slechts incidenteel met een meivliegimitatie.

Tussen ongeveer 20.00 uur en 20.30 uur verscheen steeds plotseling de caenis. Het water kolkte vervolgens van kleine forellen en kopvoorns, die gretig begonnen te azen. Mijn hoed was bezaaid met deze kleine insecten en gedurende een relatief korte periode kon ik uitsluitend (maar heel goed) vangen met een caenisimitatie op een puntje 10. Ik denk dat het mooie witte vleugeltje een belangrijke attractor is.

Caenisimitaties

Een probleem in het verleden was dat er nauwelijks haakjes verkrijgbaar waren die klein genoeg waren om caenis te imiteren. Dat is inmiddels wel veranderd. We kunnen thans beschikken over haakjes tot wel # 32. Wat een weelde!

Omdat de caenis in korte tijd, in minder dan drie uur, een volledige metamorfose ondergaat van sub-imago, naar imago, vervolgens naar spinner en uiteindelijk naar spent, gaan we niet alle stadia binden. Dat is in de praktijk weinig zinvol gebleken. Omdat de vissen een voorkeur schijnen te hebben voor de spinners, ligt het voor de hand dat we ons bij het maken van een goede imitatie daarop richten. Als regel wordt caenis gebonden op haakjes # 22-28.

Imitaties op # 28 zijn echter nog een uitzondering. Sommige vliegvisseren geven aan dat zij liever niet kleiner vissen dan # 24. Daar zijn best valide argumenten voor aan te voeren. Wat betreft de imitaties lopen de voorkeuren nogal uiteen. Er zijn vliegvisseren, die stevast een Pale Watery imitatie gebruiken op haakjes # 18-20 om caenis te imiteren. Heel populair is ook een Last Hope Light op haakjes # 16-18, maar misschien zijn die toch nog iets te groot voor caenis.

Er zijn een aantal zaken die kenmerkend zijn voor de verschijningsvorm van de caenis. Het kan zinvol zijn daarop te letten, omdat een imitatie, die op het origineel lijkt, naar de mening van ervaren vliegvisseren, mogelijk toch beter vangt.

Kenmerken:

Grootte: circa 4 mm

Algemene kleurindruk: wit/middengrijs/melkachtig

Staartje: 3 fibers sterk gespreid (tot wel 1.5 a 2 cm lang)

Vleugeltjes: relatief groot en in de vorm van een soort driehoek

---

We komen in de literatuur verhoudingsgewijs weinig bindpatronen tegen. Dat komt waarschijnlijk, omdat er niet zoveel mee gevestigd wordt. Het vissen tijdens een hatch van de caenis is een uitdaging, maar eerlijkheidshalve moet gezegd worden, dat successen nogal eens uitblijven. De voor handen zijnde bindpatronen heb ik zoveel mogelijk verzameld, nagebonden en natuurlijk op het water uitgeprobeerd. Daarbij valt op, dat er in feite niet zoveel echt goede imitaties overblijven.

Bindmaterialen

Er wordt gebonden met diverse materialen. Als je de voorkeur geeft aan een meer natuurlijke imitatie, dan zal dat de keuze van de bindmaterialen beïnvloeden. Een natuurlijke imitatie wil overigens niet zeggen een puur realistische, want naar de mening van velen heeft het vissen daarmee geen toegevoegde waarde.

Het binden en vissen met CDC heeft veel voordelen. Er zijn echter ook wat nadelen als we deze kleine imitaties gaan binden. Bij gebruik van CDC voor staart en vleugel moet je regelmatig - tijdens de hatch - van vlieg verwisselen, omdat deze al snel verformd is en niet goed meer drijft. Dat is vooral lastig in de avond en met zulke kleine imitaties is het wisselen van vlieg geen sinecure. Voor het achterlijf gebruik ik graag floss of zijde, waardoor het mooi slank blijft en het vliegje een mooi silhouet krijgt.

Het staartje wordt lang en sterk gespreid ingebonden, zoals bij de natuurlijke insecten ook het geval is.

Voor de vleugeltjes kun je organza gebruiken, maar dit heeft onvoldoende drijfvermogen. Tiemco Aero Dry Wing en Niche Siliconised Yarn zijn uitstekende materialen, maar omdat de vorm van het vleugeltje zo beeldbepalend is, geef ik de voorkeur aan vleugeltjes met een zo natuurlijk mogelijke vorm. Deze kan je zelf maken met een wing burner of wing cutter. Van diverse firma's kan je hiervoor materiaal kopen, maar ik geef de voorkeur aan een speciaal

soort dun closed cell foam, dat gebruikt wordt als verpakkingsmateriaal.

Het bevat duizenden kleine luchtkamertjes waardoor een caenis die hiermee gebonden wordt als een kurkje drijft!

Voor het vissen wordt de caenis bovendien in z'n geheel nog eens licht ingevet.

Voor de thorax kunnen diverse materialen gebruikt worden. Ik gebruik zelf uitsluitend natuurlijke dubbing, bij voorkeur ongeverfde mol. Het heeft de juiste kleur en structuur voor deze vlieg en is de facto de beste keuze voor "small flies". In toonaangevende Amerikaanse boeken wordt hier herhaaldelijk op gewezen. Natuurlijk kan ook zeer fijnvezelige synthetische dubbing worden gebruikt. Voor het licht invetten van het vliegje kan je bijvoorbeeld Orvis Hy-Flote Gel Floatant of Dilly Wax gebruiken. Dit laatste vet is speciaal voor Fly-Rite dubbing ontwikkeld. Het geeft de caenis, en natuurlijk ook andere vliegen, een veel beter drijfvermogen en het houdt ook lang op je vliegen.

Tenslotte moet worden opgemerkt, dat dit bindpatroon - met enkele kleine aanpassingen - ook goed gebruikt kan worden om een red spinner of een tricospinner te binden.

Veel succes met het binden en vissen !

De Caenis - Uitdaging voor de vliegbinder – door LEON LINKS

Het is altijd leuk om samen met Ad aan een artikel te werken. Hij heeft goede ideeën voor het binden van bepaalde imitaties, zo ook voor de Caenis. Ik vind zijn idee om verpakkingsfoam voor de vleugeltjes te gebruiken echt een vondst. Ook voor het binden van spents van wat grotere eendagsvliegen is dit materiaal, maar dan van een iets andere dikte, van grote waarde.

Ik heb zo'n vijftien jaar geleden enige ervaring opgedaan met het binden en vissen van kleine spentjes. Dat moest wel want op de rivieren van de Zwitserse en Franse Jura viel op de momenten dat ik er was, nergens anders mee te vangen. Op zomeravonden wemelde 't er van pietepouterig kleine, meestal roodkleurige eendagsvliegjes.

Overdag probeerde ik de vliegjes na te binden op haakjes #22 en 24, kleiner had ik niet. Voor het binden gebruikte ik verder witte CDC en oranjerood binddraad. F Flies vingen overdag redelijk, maar spentjes deden het 's avonds veel en veel beter. Ik maakte dus ook vliegjes met CDC spent vleugeltjes en gespreide micro fibettstaartjes.

Het vissen was een kunst apart. De vliegjes werden alleen genomen als ik met lange, uiterst dunne leaders met puntje 10 of 8 viste, die ook nog eens ontvet moesten worden, zodat ze niet bleven drijven. Met een lichte 9-voets hengel en vooral voorzichtig aanslaan probeerde ik draadbreek te voorkomen.

Van vrienden en bekenden hoor ik zo nu en dan dat zij ook met kleine spentimitaties vissen. Mijn vriend Luis Meana Baeza uit Madrid bijvoorbeeld, de schrijver van het prachtige boek dat ik in mijn artikel in het vorige nummer van ons blad noemde, mailde mij begin juni dat hij in Noord-Spanje met de droge vlieg op zeeforel had gevestigd en alleen met caenis op haak #30(!) had gevangen. Alle andere vliegen werden keurig met rust gelaten...

Caenisbindinstructie in de stijl van AD HOOGENBOEZEM

Gebruikte materialen voor deze instructie:

Haak: Daiichi 1100 #22
Draad: Tiemco 16/0 02 White
Staartjes: Tiemco Versatail medium, Badger
Abdomen: Gütermann 40/0, kleur 325
Thorax: SemperFli dubbing SF 1550

Vleugeltjes: fijn closed cell verpakingsfoam

Opmerkingen: het voordeel van wit binddraad is dat je het kan kleuren met permanent markers. Om de vliegjes wat meer drijfvermogen te geven, gebruik ik de fantastische Versatail medium staartjes die ik echt goed gespreid inbind. Voor het achterlijfje zijn diverse materialen te gebruiken, zelfs unwaxed binddraad, als het maar een dun en goed gevormd lijfje oplevert. SemperFli dubbing is hier onbekend, maar ik gebruik het graag, omdat het fijn van structuur en in enorm veel kleuren leverbaar is. Goed behandelen met Dilly Wax of iets dergelijks voor het vissen is zoals meestal zeer belangrijk. Het fijne closed cell foam wordt gebruikt om elektrische apparaten, zoals lap tops te verpakken. Een bezoekje aan een goede plaatselijke computerzaak leverde mij voldoende materiaal op om de rest van mijn leven caenis te binden. Het mooiste fijne foam dat ik tot nu toe heb gezien, zat als beschermvelletje tussen toetsen en scherm van de macbook van een collega van mij. Ad en ik gebruiken voor het maken van de vleugeltjes TMC wing burners, Mayfly small. Helaas produceert en levert Tiemco deze burners niet meer, maar in diverse winkels hangen ze gewoon nog in de schappen. Anders kan je ook op internet zoeken.

Bindstappen

vleugeltjes

1. Knip een stripje van het foam en klem dit in de Tiemco wing burner
2. Knip het foam rondom weg, zodat er nog zo weinig mogelijk materiaal uitsteekt
3. Brand met een aansteker de restanten weg
4. Open de wing burner
5. En haal de vleugeltjes met een scherp mesje of naald uit de burner

Bindinstructie

6. Knijp desgewenst de weerhaak plat en plaats de haak goed in de vise
7. Zet draad op en bind heel nauwkeurig een staartje bovenop de haaksteel en recht naar achteren in. Het staartje moet ongeveer drie maal de lengte van de haaksteel zijn. Langer mag ook
8. Wax een klein gedeelte van de draad
9. Vorm met de draad een kleine verdikking aan het eind van het achterlijfje en wikkel het draad een millimeter van het bolletje weg
10. Laat het binddraad gewoon hangen, pak een tweede staartje vast tussen duim en wijsvinger van beide handen en trek het onder de binddraad door naar de zijkant van de haaksteel aan jouw kant. Bepaal heel voorzichtig de juiste lengte en zet het staartje vast met twee windingen
11. Doe nu hetzelfde met een staartje aan de andere zijde van de haaksteel

12. Wikkel het binddraad zorgvuldig over de staartjes in de richting van de verdikking. Houd de staartjes beurtelings vast om te voorkomen dat ze scheef gaan zitten. Zodra je de verdikking bereikt, zullen de staartjes automatisch spreiden
13. Bind de zijde in
14. Draai de zijde open en wind een mooi dun, glad en abdomenvormig lijfje. Voor een goed silhouet mag het absoluut niet te dik worden. Dit is zeker niet eenvoudig op zo'n klein haakje
15. Knip het restant van de zijde af en maak met een minimale hoeveelheid dubbing een basis om de vleugeltjes in te binden
16. Plaats een heel klein druppeltje secondelijm bovenop de thorax

17. Neem een paar vleugeltjes tussen duim en wijsvinger van beide handen en plaats ze net iets achter het haakoog op de thorax. De vleugeltjes moeten recht zitten en aan beide zijden even ver uitsteken
18. Kleur een stukje van de draad met een goede permanentmarker donkerbruin
19. Laat even drogen en dub een minimale hoeveelheid van de SemperFli dubbing op het stukje gekleurde draad. Laat een millimeter of 5 vrij
20. Dub een paar keer rondom de haaksteel en het midden van de vleugeltjes, maar zorg ervoor dat de thorax niet te dik wordt. Bind af en je vlieg is klaar.

Tot zover de artikelen van Leon en mijn persoontje. Het vissen op Caenis is moeilijk en het goed binden van de imitatie is niet voor iedereen weggelegd. Ik heb het geluk gehad, dat ik meermalen succes heb gehad bij het vissen op Caenis. Dat gaf veel voldoening.